
	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	1/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

Smernica o Etickom kódexe zamestnancov

Dokument S09	Vypracoval	Kontroloval	Schválil	Informačné údaje	
Titl, meno, priezvisko	Mgr. Branislav Kerek	Mgr. Lenka Janská	Ing. Viera Bútorová	Počet výtlačkov	15
Funkcia	psychológ	manažérka kvality	riaditeľka	Platnosť od	01.05.2021
Dátum	05. 02. 2021	05. 03. 2021	05. 04. 2021	Účinnosť od	01.05.2021
Podpis				Registratúrny znak	AB02
Záväznosť	pre všetkých zamestnancov MD ZSS Topoľčany				

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MŮJ DOMOV“ Zariadenie sociálních služieb Topolčany	Strana:	2/10
	„MŮJ DOMOV“, Zariadenie sociálních služieb Topolčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topolčany	Vydanie:	druhé

OBSAH

Článok 1	
Všeobecné ustanovenia	3
Článok 2	
Preambula	3
Článok 3	
Etické zásady	4
Článok 4	
Etické pravidlá	5
Článok 5	
Etické dilemy a konflikt záujmov	8
Článok 6	
Oznamovania povinnosť	9
Článok 7	
Spoločné ustanovenia	9
Článok 8	
Záverečné ustanovenia	9
Súvisiace predpisy a literatúra	10

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	3/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

Článok 1 Všeobecné ustanovenia

Smernica o etickom kódexe (ďalej len Etický kódex) zamestnancov a zamestnankýň zariadenia (ďalej len zamestnancov) „MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany, (ďalej len MD ZSS) je vyjadrením základných etických pravidiel a noriem správania sa, ktorá je záväzná pre všetkých zamestnancov zariadenia, dobrovoľníkov, zamestnancov vo výkone práce na dohodu, študentov pri výkone praxe.

Článok 2 Preambula

(1) Poskytované sociálne služby v MD ZSS sú založené na hodnotách demokracie, ľudských práv, ľudskej dôstojnosti, sociálnej spravodlivosti a etickej zodpovednosti. Zamestnanci preto dbajú na dodržiavanie ľudských práv prijímateľov a prijímateľiek sociálnych služieb (ďalej len prijímateľov), v súlade s Ústavou a platnými právnymi normami Slovenskej republiky.

(2) Etický kódex ako základná etická norma správania sa zamestnancov MD ZSS nadväzuje na práva a povinnosti stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi a etickými princípmi. Jeho účelom je vytvárať a podporovať žiadúce štandardy správania sa zamestnancov a zároveň informovať o tom, aké správanie je oprávnené od zamestnancov vyžadovať.

(3) Podstatou etického kódexu je rešpektovanie práva druhých. Považuje sa za profesijný štandard práce, ktorý obsahuje všeobecné ustanovenia etického správania sa každého zamestnanca ku každému prijímateľovi sociálnej služby bez rozdielu, voči vonkajšiemu prostrediu, zákonným zástupcom, spolupracovníkom, zamestnávateľovi a celkového správania sa k iným osobám.

(4) Cieľom etického kódexu je stanoviť základné zásady a pravidlá správania sa zamestnanca, ktoré je každý zamestnanec povinný ctiť, dodržiavať a vytvárať tak základ pre budovanie a udržiavanie dôvery prijímateľov sociálnych služieb, spolupracovníkov, zamestnávateľa, zriaďovateľa a verejnosti. Aby sa etický kódex stal neodmysliteľným prvkom práce, je nutné dodržiavať neustály rešpekt voči človeku ako ľudskej bytosti.

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	4/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

Článok 3

Etické zásady

(1) Úcta a rešpekt k ľudskému životu – zamestnanci uznávajú a rešpektujú prirodzenú dôstojnosť a hodnotu všetkých prijímateľov v postojoch, slovách a skutkoch.

(2) Rešpekt a aktívna podpora ľudských práv – zamestnanci prijímajú a podporujú základné a neodcudziteľné práva všetkých ľudí. Práca zamestnancov je založená na rešpektovaní prirodzenej hodnoty, dôstojnosti, rešpektovaní dôvernosti a práva na súkromie.

(3) Podpora sociálnej spravodlivosti, konanie dobra, vyhýbanie sa spôsobeniu škody – zamestnanci konajú a správajú sa v duchu hodnôt sociálnej spravodlivosti, aktívne zabezpečujú ochranu pred diskrimináciou, trestaním, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním, vykorisťovaním, násilím a zneužívaním. Diskrimináciou sa rozumie znevýhodňovanie prijímateľa z dôvodu veku, občianskeho stavu, triedy, kultúry, etnickej príslušnosti, rodu, rodovej identity, jazyka, štátnej príslušnosti, názorov, pohlavia, fyzických, psychických, zmyslových alebo mentálnych schopností, politického, či náboženského presvedčenia, rasy, farby pleti, sexuálnej orientácie, sociálno-ekonomického statusu, duchovného presvedčenia alebo rodinnej štruktúry.

(4) Podpora práva na sebaurčenie – zamestnanci presadzujú práva ľudí robiť vlastné voľby a rozhodnutia za predpokladu, že svojím konaním a správaním chránia a neohrozujú život, zdravie, práva a oprávnené záujmy ostatných.

(5) Podpora práva na spoluúčasť a sebarealizáciu – zamestnanci pracujú na budovaní sebavedomia a schopností prijímateľov, podporujú ich plné zapojenie a spoluúčasť vo všetkých aspektoch rozhodovania a konania, ktoré ovplyvňuje ich život s ohľadom na ich individuálne schopnosti. Zamestnanci rešpektujú právo každého prijímateľa na sebarealizáciu a to v takej miere, aby súčasne nedochádzalo k obmedzeniu rovnakého práva druhých osôb.

(6) Zaobchádzanie s osobami ako celostnými bytosťami (holistický prístup) – zamestnanci uznávajú a chápu prijímateľa ako celistvú bio-psycho-sociálno-spirituálnu osobnosť a s vedomím tohto chápania pristupujú k prijímateľom vo svojom konaní, správaní a rozhodovaní.

(7) Etické využívanie informácií a informačných technológií – zamestnanci aktívne pristupujú k ochrane prijímateľov pred neetickými praktikami pri používaní informačných technológií, zachovávajú mlčanlivosť a chránia osobné údaje prijímateľov.

(8) Profesionálna bezúhonnosť – zamestnanci aktívne udržiavajú a rozvíjajú požadované zručnosti, vedomosti a spôsobilosti na vykonávanie svojej práce; dávajú prednosť profesionálnej zodpovednosti pred súkromnými záujmami; konajú bezúhonne, zodpovedne, empaticky; zdržujú sa konania a správania, ktoré by mohlo ohroziť dôveru v nestrannosť a objektivnosť konania, správania a rozhodovania.

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	5/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

Článok 4 Etické pravidlá

(1) Etické pravidlá zahŕňajú etickú zodpovednosť zamestnanca a zamestnankyne (ďalej len zamestnancov). Obsahujú rozdelenie etických zásad:

- ✓ voči prijímateľom a prijímateľkám (ďalej len prijímateľom)
- ✓ voči kolegom a kolegyniam (ďalej len kolegom)
- ✓ voči zamestnávateľovi
- ✓ voči spoločnosti
- ✓ voči sebe samému / sebe samej (ďalej len sebe samému).

(2) **Vo vzťahu k prijímateľom sociálnej služby** zamestnanci MD ZSS:

- a) rešpektujú všetkých prijímateľov ako suverénnych jedincov s právom konania rozhodnutí, ktoré sú v súlade s ich presvedčeniami, názormi a hodnotami
- b) podporujú prijímateľov k uvedomeniu si vlastnej zodpovednosti
- c) svojou prácou podporujú prijímateľov v dosahovaní maximálnej miery samostatnosti, prekonávaní subjektívnych ťažkostí, k dosiahnutiu vlastnej pohody a prispievajú k zlepšovaniu interpersonálnych vzťahov
- d) podávajú informácie zrozumiteľne, vyslovujú zreteľne, primerane stavu a veku prijímateľa; overujú si spätnú väzbu, či boli podané informácie dostatočne počuté a správe pochopené zo strany prijímateľov
- e) chránia právo prijímateľov na súkromie, s výnimkou situácií ohrozujúcich zdravie a životy
- f) chránia dôstojnosť prijímateľov pri poskytovaní sociálnej služby; konajú, komunikujú, správajú sa a rozhodujú s ohľadom na zachovanie dôstojnosti všetkých prijímateľov, napríklad
 - ✓ prijímateľov oslovujú tak, ako si to prijímateľ želá; všetkým prijímateľom vykajú; v prípade, že si prijímateľ želá tykanie, toto je možné len vzájomne
 - ✓ pri podpore alebo výkone hygienických úkonov – toaleta, kúpanie, sprchovanie a pod.
- g) zachovávajú mlčanlivosť osobných a zverených informácií v záujme a s cieľom získania, zachovania a rozvíjania dôvery a dobrého mena seba ako zamestnanca, kolegov, kolegýň a zamestnávateľa; osobné informácie poskytujú len so súhlasom prijímateľa a v rozsahu svojej profesijnej právomoci (pracovnej náplne)
- h) rozoznávajú hranice svojich kompetencií a zdržujú sa konania nad ich rámec, ani sa neprezentujú nad rámec svojich kompetencií; v prípade, že zamestnanec s prijímateľom nemôže pracovať sám, pretože to presahuje jeho kompetencie,

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	6/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

prijímateľa o tom informuje a zároveň informuje o tom svojho priameho nadriadeného, ktorého cieľom je určiť zamestnanca, v ktorého kompetencii je vyžadovaná práca alebo informácia prijímateľa

- i) v prítomnosti prijímateľov neriešia problémy prevádzkového charakteru
- j) rešpektujú hranice medzi osobným a profesionálnym životom
- k) dbajú o vytvorenie príjemného prostredia a upozorňujú zamestnávateľa, prostredníctvom priameho nadriadeného alebo priamo riaditeľku zariadenia, na nedostatky v poskytovaní sociálnych služieb prijímateľom.

(3) Vo vzťahu ku kolegom zamestnanci MD ZSS:

- a) sú súčasťou jedného kolektívu, individuálne sa podieľajú na tímovej pracovnej atmosfére, na kolegiálnych vzťahoch založených na transparentnosti, otvorenej komunikácii, vzájomnej dôvere a rešpekte, pri udržiavaní štandardného pracovného výkonu
- b) rešpektujú vedomosti, spôsobilosti a praktické skúsenosti kolegov, rešpektujú rozdiely v názoroch a prístupoch; kritické pripomienky vyjadrujú na vhodnom mieste a vhodným spôsobom
- c) vážia si svojich kolegov a pristupujú k nim s úctou
- d) nevyjadrujú sa znevažujúco a pejoratívne o svojich kolegoch pred prijímateľmi sociálnych služieb, v rozhovoroch s nimi, či pred ďalšími osobami
- e) vyvarujú sa takého konania, ktoré by mohlo byť označené ako tzv. mobbing (opakované nezmieriteľné útoky na sebadôveru a sebahodnotenie kolegu, šikana)
- f) prácu vykonávajú tímovo v kooperácii s inými profesiami a zamestnancami MD ZSS
- g) rešpektujú a vykonávajú prácu na základe jednotne stanovených pracovných postupov
- h) pri podozrení z neprofesionálneho alebo eticky necitlivého správania svojho kolegu, využijú ako prvotný nástroj kolegiálne upozornenie a následne informujú priameho nadriadeného zamestnanca, resp. riaditeľku zariadenia, vždy s ohľadom na prijímateľa sociálnej služby.

(4) Vo vzťahu k zamestnávateľovi zamestnanci MD ZSS:

- a) konajú v súlade s cieľmi, úlohami, poslaním a hodnotami zamestnávateľa vykonávajú svoje úlohy v súlade so Všeobecne záväznými predpismi zriaďovateľa, internými predpismi MD ZSS a ustanoveniami tohto etického kódexu
- b) zodpovedne plnia svoje pracovné povinnosti vyplývajúce zo záväzku voči zamestnávateľovi

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	7/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

- c) získavajú a rozvíjajú odborné poznatky a uplatňujú ich v praxi, prostredníctvom odborných metód a techník
- d) profesionálne udržujú svoje vystupovanie na úrovni vysokého štandardu
- e) konajú nielen ako súkromná osoba, každý sám za seba, ale aj ako reprezentant zamestnávateľa; dbajú o dobré meno zariadenia a chránia jeho záujmy
- f) uvedomujú si, že profesionálne správanie, konanie a komunikácia ovplyvňujú verejnú mienku a dôveryhodnosť zariadenia
- g) sú súčinní pri tvorbe a plnení cieľov, pri zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb
- h) svojim pracovným výkonom sa aktívne podieľajú na skvalitňovaní života prijímateľov sociálnych služieb
- i) chránia duševné aj materiálne vlastníctvo zamestnávateľa; využívajú ho výlučne na pracovné účely
- j) vyjadrujú svoje názory bez následkov a sankcií
- k) informujú vedenia zariadenia o dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa poskytovania sociálnych služieb v zariadení.

(5) Vo vzťahu k spoločnosti zamestnanci MD ZSS:

- a) vykonávajú svoje úlohy v súlade s Ústavou SR a platnými zákonnými predpismi SR
- b) pri plnení svojich úloh postupujú nestranne a transparentne, dbajú aby žiadne konanie neohrozilo dôveru verejnosti v nestrannosť a objektivitu konania a rozhodovania
- c) vystupujú zdvorilo a s úctou; nie sú však povinní znášať vulgárne prejavy a urážky a konať s osobami, ktoré nedodržia základné pravidlá slušného správania
- d) vzbudzujú profesionálny dojem vhodne upraveným zovňajškom, príjemným vystupovaním a dodržiavaním zásad spoločenského správania.

(6) Vo vzťahu k sebe samému zamestnanci MD ZSS majú nielen právo, ale aj povinnosť vykonávať nevyhnutné kroky v profesionálnej a osobnej starostlivosti o seba, aby boli schopní poskytovať kvalitné sociálne služby prijímateľom. Kroky v profesionálnej a osobnej starostlivosti o seba sú najmä:

- a) sebareflexia, vrátane poznávania svojich osobných a profesijných limitov a uznania hraníc odbornej spôsobilosti a kompetencie
- b) sústavné vzdelávanie zamerané na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie vedomostí a profesijných zručností, vrátane samoštúdia
- c) pravidelná supervízia

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	8/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

- d) kolegiálna konzultácia, vrátane konzultácie s odborníkmi z iných pomáhajúcich profesií
- e) využívanie zásad psycho-hygiény, ako dôležitého nástroja pri udržiavaní celkového zdravia a vnútornej pohody
- f) psycho-hygiena sa zaoberá človekom z celostného pohľadu, jeho životosprávou, životnými postojmi, mierou asertivity, schopnosťou odpúšťať, aj schopnosťou hľadať riešenia v konfliktných situáciách a vzťahoch.

Článok 5 Etické dilemy a konflikt záujmov

(1) Zamestnanci konajú vždy v súlade so záujmami zamestnávateľa a vo verejnom záujme. Nepripustia, aby došlo ku konfliktu jeho osobných (súkromných) záujmov s jeho postavením zamestnanca MD ZSS.

(2) Zamestnanci predchádzajú situáciám, ktoré môžu vyvolať podozrenie z konfliktu záujmov.

(3) Súkromný záujem zahŕňa akúkoľvek výhodu pre zamestnanca, jeho rodinu, blízke osoby, právnické alebo fyzické osoby, s ktorými mal alebo má také vzťahy, ktoré by mohli vplývať na nestranný a nezaujatý výkon jeho povinností alebo, ktoré by mohli byť v nesúlade alebo rozpore so záujmami zamestnávateľa alebo v nesúlade, či rozpore s verejným záujmom.

(4) Zamestnanci sa nezúčastňujú žiadnej činnosti nezlučiteľnej s riadnym výkonom jeho pracovných povinností alebo činnostiach takýto výkon obmedzujúcich, spočívajúcich v takej politickej, ekonomickej alebo inej osobnej alebo verejnej angažovanosti, ktorá by narúšala dôveru verejnosti v nestranný výkon pracovných povinností.

(5) Zamestnanci nevyžadujú ani neprijímajú dary, pozornosti, ani iné výhody, ktoré by mohli hoci i len zdanlivo ovplyvniť ich rozhodovanie a profesionálny prístup vo veci.

(6) Zamestnanci nepripustia, aby sa v súvislosti s plnením zverených úloh dostali do pozície záväzku za preukázanú službu alebo výhodu, ktorá ich zbavuje nestrannosti pri svojej práci - poskytovaní sociálnych služieb.

(7) Zamestnanci nikdy dar, ani žiadnu pozornosť, nevyžadujú ani nimi nepodmieňujú úkony alebo kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

(8) Zamestnanci bez poverenia štatútom nikdy neprijímajú žiadne finančné dary, ani dary nefinančné. Pokiaľ im je takýto dar ponúknutý, odkážu potenciálneho darcu na vedenie MD ZSS s ponukou možnosti uzatvorenia darovacej zmluvy.

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	9/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

(9) Akýkoľvek finančný alebo nefinančný dar či službu, ktorú štatútom poverený zamestnanec preberie v mene MD ZSS, je povinný bez zbytočného odkladu nahlásiť riaditeľke MD ZSS.

(10) Zamestnanci nezneužívajú výhody plynúce z postavenia zamestnanca MD ZSS, nezneužíva odkázanosť prijímateľov ani informácie získané pri plnení pracovných úloh, pre získanie akéhokoľvek majetkového, či iného prospechu.

(11) Zamestnanci neponúkajú ani neposkytujú žiadnu výhodu vyplývajúcu z ich pracovného postavenia.

Článok 6 Oznamovacia povinnosť

Zamestnanci sú povinní bezodkladne oznámiť svojmu nadriadenému prípady:

- a) konfliktu záujmov, prípadne, nemožnosti vyhnúť sa konfliktu záujmov
- b) ak je požiadaný, aby konal v rozpore s právnymi predpismi alebo týmto Etickým kódexom
- c) zistenia straty alebo poškodzovania majetku MD ZSS, podvodného alebo korupčného konania, poškodenia mena MD ZSS
- d) vulgárnych útokov, napádaniu alebo osočovaniu smerujúcich voči jeho osobe, voči prijímateľom, kolegom, zamestnávateľovi
- e) ponúkajú akejkoľvek výhody, ktorá by mohla mať nežiaduci vplyv na jeho rozhodovanie.

Článok 7 Spoločné ustanovenia

(1) Každý zamestnanec ZSS je preukázateľne oboznámený s týmto etickým kódexom a je povinný dodržiavať jeho ustanovenia.

(2) Podnet na porušenie etického kódexu môže dať každá z dotknutých strán, t. j. zamestnanec, klient, zákonný zástupca, ústne alebo písomne vedeniu ZSS.

Článok 8 Záverečné ustanovenia

(1) Závaznosť

Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov zariadenia MD ZSS.

(2) Platnosť a účinnosť

Smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom 01. 05. 2021. Týmto dňom sa rušia

	Smernica o etickom kódexe zamestnancov „MÔJ DOMOV“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany	Strana:	10/10
	„MÔJ DOMOV“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany P. O. Hviezdoslava 66, 955 01 Topoľčany	Vydanie:	druhé

všetky Smernice o etickom kódexe zamestnancov „Môj domov“, Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany platné do 30. 04. 2021, ako aj ich dodatky.

(3) **Zodpovednosť za kontrolu**

Za kontrolu dodržiavania tejto smernice sú poverení všetci riadiaci zamestnanci.

(4) **Sankcie**

Ustanovenia Etického kódexu sú záväzného charakteru. Konanie v rozpore s jednotlivými ustanoveniami je kvalifikované ako porušenie pracovnej disciplíny so všetkými dôsledkami v zmysle platných právnych predpisov.

Súvisiace predpisy a literatúra

- (1) Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme
- (2) Zákonník práce č. 311/2001 Z. z.
- (3) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- (4) Etický kódex zamestnancov organizácií Nitrianskeho samosprávneho kraja
- (5) Etický kódex sociálnych pracovníkov
- (6) Etický kódex sestry
- (7) Vyhlásenie etických princípov Medzinárodnej federácie sociálnych pracovníkov